

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) I. Barbacaru
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, E. Palanciuc, V. Clima

ÎNCHEIERE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, Ala Cobăneanu
judecători Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Luca Schivu împotriva Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia cu privire la partajarea bunului proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de Magdalena (Schivu) Fialcovscaia împotriva lui Luca Schivu cu privire la partajarea bunului proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2009 Luca Schivu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia, prin care a solicitat împărțirea în natură a terenului cu destinația grădini cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,1251 ha amplasat în comuna Stăuceni, câte ½ cotă-parte pentru fiecare, conform variantei expertizei tehnice în construcție.

În motivarea acțiunii Luca Schivu a invocat că, la 27 octombrie 1984 a încheiat cu pârâta căsătoria, care a fost înregistrată de Oficiul Stării Civile Chișinău sub nr. 4989. Din căsătorie au 3 copii, care sunt maturi.

În timpul căsătoriei au agonisit mai multe bunuri mobile și imobile ce constituie proprietate comună în devălmășie.

Susține că a domiciliat cu Magdalena Schivu în s. Isacova, r-nul Orhei, însă de câțiva ani ambii se află peste hotarele Republicii Moldova.

La 27 mai 2004, conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu Serghei Botnari și Irina Botnari, au procurat bunul imobil - terenul cu destinația grădini, cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,1251 ha amplasat în comuna Stăuceni, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 17 martie 2009 căsătoria dintre Luca Schivu și Magdalena Schivu a fost desfăcută.

Astfel, reieșind din considerentul că bunul imobil sus menționat a fost procurat de Luca Schivu în timpul căsătoriei cu Schivu Magdalena, consideră că acesta constituie proprietate comună în devălmășie și urmează a fi împărțit între ei în două cote-părți egale, în natură, conform unei variante de împărțire în natură stabilită de o expertiză tehnică în construcție.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2010 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Luca Schivu împotriva Magdalinei Schivu. (vol. I, f.d. 34-36)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2011 s-a admis apelul declarat de Magdalena Schivu, s-a casat hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2010 și s-a remis cauza la rejudecare în alt complet de judecată. (vol. I, f.d. 104 - 106)

La rejudecare, Magdalena Schivu a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Luca Schivu, solicitând împărțirea în natură a bunurilor proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale Magdalena Schivu a indicat că pe parcursul căsătoriei, împreună cu Luca Schivu au obținut mai multe proprietăți în comun, iar, deoarece prin hotărârea Judecătoriai Orhei la 17 martie 2009 căsătoria a fost desfăcută, acestea urmează a fi împărțite în mod echitabil între foștii soți. (vol. I, f.d. 113-114)

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 17 mai 2012, cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de Magdalena Schivu a fost restituită, cu excepția cerinței privind partajarea apartamentului nr. 75 din str. Igor Vieru, 4, mun. Chișinău. (vol. I, f.d. 191-192)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2012 s-a respins recursul înaintat de către Magdalena Schivu și s-a menținut încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 17 mai 2012. (vol. I, f.d. 203-205)

Ulterior Magdalena Schivu a depus cerere de concretizare a acțiunii reconvenționale, prin care a solicitat împărțirea în natură a apartamentului nr. 75 din str. Igor Vieru, 4, mun. Chișinău, prin atribuirea Magdalenei Schivu a întregului apartament în schimbul unei sulțe de 358 200 lei în favoarea co-proprietarului Luca Schivu. (vol. II, f.d. 123)

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Luca Schivu către Magdalena Schivu cu privire la împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie - terenul, și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a partajat proprietatea comună în devălmășie și s-a atribuit în proprietate personală:

- lui Luca Schivu, terenul cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,06255 ha, evaluat la suma de 893 877 lei.

- Magdalinei Schivu terenul cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,06255 ha, evaluat la suma de 849 183 lei.

S-a încasat de la Luca Schivu în beneficiul Magdalenei Schivu sulța bănească în mărime de 22 347 lei.

S-a încasat de la Magdalena Schivu în beneficiul lui Luca Schivu cu titlu de cheltuieli de judecată: 300 lei taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii, 1 610 lei

pentru efectuarea expertizei tehnice în construcții nr. 4084 din 03 decembrie 2009, iar în total suma de 1 910 lei.

În rest cerința lui Luca Schivu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de Magdalena Schivu, s-a admis integral.

S-a partajat proprietatea comună în devălmășie, și s-a atribuit în proprietate personală Magdalinei Schivu apartamentul nr. 75 amplasat pe str. Igor Vieru, 4, mun. Chișinău, evaluat la suma de 716 400 lei.

S-a încasat de la Magdalena Schivu în beneficiul lui Luca Schivu sulta bănească în mărime de 358 200 lei.

S-a încasat de la Luca Schivu în beneficiul Magdalenei Schivu cu titlu de cheltuieli de judecată: 300 (trei sute) lei taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii reconvenționale.

S-a încasat de la Luca Schivu taxa de stat în sumă de 10 446 lei.

S-a încasat de la Schivu Magdalena taxa de stat în sumă de 24 700 lei

La 19 iulie 2017 Luca Schivu a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017, solicitând casarea hotărârii în partea respingerii cerințelor sale privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care să fie admise cerințele integral.

La fel, a solicitat casarea hotărârii instanței de fond în partea mărimii sultei încasate de la Magdalena Schivu și emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care să fie majorat cuantumul sultei bănești.

La 25 iulie 2017 și Magdalena (Schivu) Fialcovscaia a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017.

La 24 octombrie 2017 Magdalena (Schivu) Fialcovscaia a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării din contul lui Luca Schivu în beneficiul Magdalenei Schivu a sultei în mărime de 22 347 lei, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării din contul Magdalenei Schivu a taxei de stat în sumă de 24 700 lei și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Luca Schivu în beneficiul Magdalenei (Schivu) Fialcovscaia suma de 44 694 lei, iar taxa de stat în sumă de 24 700 lei să fie pusă pe seama lui Luca Schivu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 s-a restituit apelul declarat de Luca Schivu. (vol. II, f.d. 158)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 s-a respins apelul declarat de avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalenei (Schivu) Fialcovscaia și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017.

La 29 noiembrie 2017, prin intermediul oficiului poștal (vol. II, f.d.19), avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalenei (Schivu) Fialcovscaia a declarat recurs, iar la 09 februarie 2018 a depus cerere de recurs suplimentară, solicitând: constatarea aprecierii arbitrare a probelor (contrar art. 130, alin. (1) Codul de procedură civilă) și încălcarea dreptului la un proces echitabil (art. 6 (1) CEDO) de către instanțele inferioare; constatarea aplicării eronate a normelor procesuale cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată (art. 94 și art. 97 alin. (3) Codul de procedură civilă, coroborat cu neaplicarea legii materiale care trebuia să fie aplicată (art. 357 alin. (3) Codul civil), fapt care a dus la soluționarea greșită a chestiunii

privind încasarea cheltuielilor de judecată; casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017; casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 iunie 2017, în partea încasării sulte de doar a 22 347 lei din contul lui Luca Schivu în beneficiul Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia și în partea încasării taxei de stat în sumă de 24 700 lei din contul Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia, cu emiterea unei noi hotărâri în partea casată și încasarea de la Luca Schivu a unei sulte de 44 694 lei, iar taxa de stat de 24 700 lei să fie pusă pe seama lui Luca Schivu.

În motivarea recursului a indicat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel, au apreciat în mod eronat și contrar prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă concluziile Raportului de expertiză CNEJ nr. 1424/16 din 14 februarie 2017, atribuind din contul intimatului în beneficul recurenteii cu titlu de sultă numai suma de 22 347 lei, care este una arbitrară și în contradicție atât cu realitatea obiectivă cât și cu concluziile raportului menționat.

Astfel, consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să-i acorde recurenteii cu titlu de sultă întreaga sumă solicitată de către aceasta, cu atât mai mult că suma de 44 694 lei, solicitată de recurentă în acest sens, este net inferioară sumei pe care aceasta era îndreptățită să o solicite.

Mai mult ca atât, prin acțiunile date, consideră că instanțele inferioare i-au încălcat dreptul la un proces echitabil, sub aspectul încălcării dreptului la egalitatea armelor și lipsirea recurenteii de un mijloc procedural necesar susținerii poziției sale.

La fel, susține că instanțele de judecată au aplicat eronat normele procesuale cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, or aprecierea instanței în acest sens, este în contradicție cu circumstanțele cauzei și normele procesuale aplicate, fapt care a dus la soluționarea greșită a chestiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În acest sens, consideră că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat normele de drept procedural și nu au aplicat norma materială care trebuia să fie aplicată, fapt ce a adus la luarea unei decizii ilegale.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 a fost înaintat la 29 noiembrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judcători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de a avocatul Veaceslav Popov în interesele Magdalinei (Schivu) Fialcovscaia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judcători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari